

Overzicht literatuur

1. Algemeen

5 TOPISCHE VRAGEN:

- Over **wie** gaat het?
- **Waar** speelt het verhaal zich af?
- In welke tijd (**wanneer**) speelt het verhaal zich af?
- **Wat** gebeurt er?
- **Hoe** verlopen de gebeurtenissen

2. Het personage

A. PERSONAGES IN EEN VERHAAL

- **De protagonist:** het hoofdpersonage. Rond hem of haar draait het hele gebeuren.
- **De antagonist:** de tegenspeler. Deze heeft een belangrijke invloed op de protagonist. Dikwijls is hij/ zij aanleiding tot een crisis. Hij/zij kan er ook voor zorgen dat het hoofdpersonage in actie komt, beslissingen moet nemen.
- **De nevenfiguren/ tritagonist:** de helpers van de protagonist of de antagonist. Over hen kom je minder te weten; meestal beperkt zich dat tot een of twee eigenschappen.
- **De figuranten:** bevinden zich op de achtergrond en zijn niet echt belangrijk voor het verhaal.

B. EVOLUTIE?

- **Volle karakters:** deze maken een evolutie qua karakter/persoonlijkheid door in het verhaal. Hun gedrag is niet voorspelbaar.
- **Vlakke karakters:** stereotiep en onveranderlijk. Deze hebben meestal slechts één opvallende eigenschap of reageren telkens op dezelfde manier.

C. DEUS EX MACHINA

- = schijnbaar vastgelopen situatie wordt opgelost door de tussenkomst van een god.(oorspronkelijke betekenis)
- = een onverwachte gebeurtenis om de verhaallijn tot een goed einde te brengen. Vaak is hier een rol weggelegd voor superhelden en uitvindingen.

3. De ruimte

- **Geografische ruimte:** de plaats waar het verhaal zich afspeelt. Dit kan een bestaande of verzonden ruimte zijn.
- **Sfeerscheppende ruimte:** de beschrijving van de ruimte kan een weergave zijn van de stemming in het verhaal.
- **Sociale ruimte:** personages maken door hun afkomst; beroep, hobby's ... deel uit van een bepaalde sociale groep.
- **Symbolische ruimte:** de ruimte kan symbolisch zijn voor de gevoelens van het personage of de situatie waarin hij/zij zich bevindt.

4. De tijd

A. ALGEMEEN

- historische tijd: de tijdsperiode waarin een verhaal zich afspeelt.
- Anachronisme: een fout tegen de historische tijd.

B. VERTELDE TIJD- VERTELTijd

- **Vertelde tijd:** tijd tussen het begin en het einde van het verhaal.
- **Verteltijd:** tijd die nodig is om het verhaal te vertellen of te lezen.

C. VERTELTEMPO

- tijdsprong: sprong in de tijd vb. 10 jaar later
↔ . Het verhaal gaat snel. (verteltijd is kleiner dan de vertelde tijd)
- Retarding: het verhaal gaat traag doordat de auteur de gebeurtenissen zeer gedetailleerd beschrijft. (de verteltijd is groter dan de vertelde tijd)
- Tijddekking/isochronie: het tijdsverloop komt overeen met de werkelijkheid. (de verteltijd is gelijk aan de vertelde tijd)

D. TIJDSVOLGORDE

- Chronologisch: in volgorde van de tijd
- Flashback: de auteur neemt je voor een lange tijd mee naar het verleden.
- Flashforward: de auteur neemt je voor een lange tijd mee naar de toekomst.
- terugwijzing: korte gedachte of herinnering aan het verleden.
- vooruitwijzing: korte opmerking van de verteller die weet wat het personage te wachten staat.